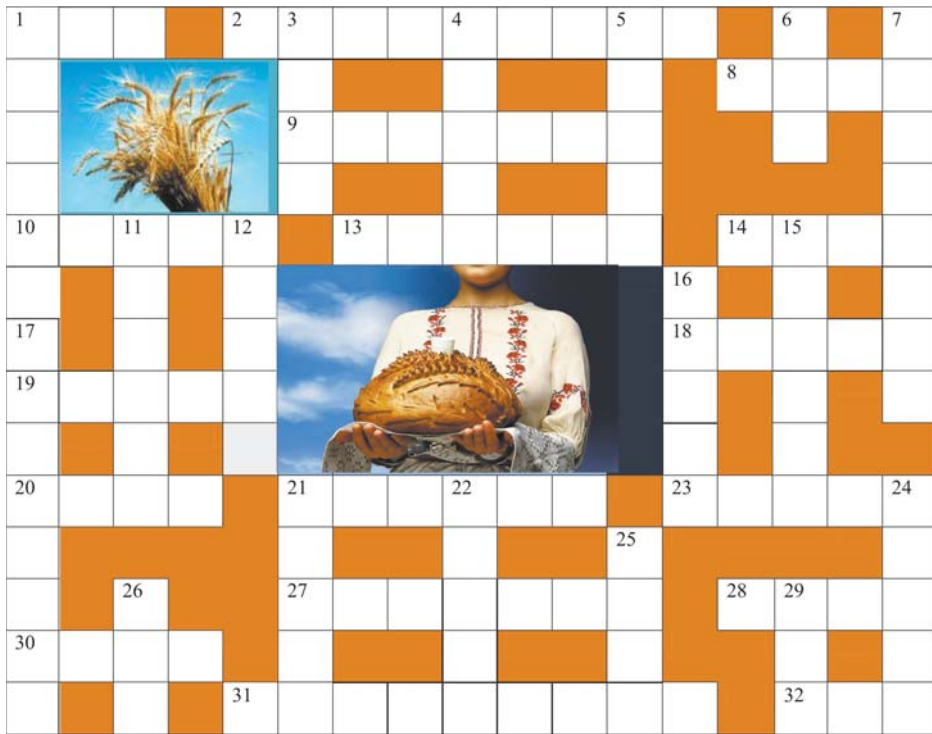

СПАЖА — ХЛЕБА ДЗЯЯЖА

Па гарызанталі: 1. Едзеш на дзень — хлеба бяры на ... (прык.). 2. «Тым часам маці тарапліва \ Закон дзядовы свой спаўняе: \ Кладзе кусочак хлеба з соллю \ Пад красны кут у ...». 3. Паэмы Я. Коласа «Новая зямля» («Пярэбары»). 8. Эпізод з кінафільма. 9. Азімья збожжавыя культуры; звычайна пасля трэцяга Спаса (29 жніўня) пачыналася іх сяўба. 10. ... сноп ці сто коп — хлеба на год (прык.). 13. Кладзі гной у пару, збярэш ... гару (прык.). 14. Неабрэзаны край дошкі. 18. Не вялік ..., ды ўсё ж такі птушка (прык.). 19. «Пльывуць на шляхах Беларусі\... чырвоныя з хлебам». З верша Я. Купалы «Новая восень». 20. Апрацоўка гліняных вырабаў высокай тэмпературай. 21. Калектыўная дапамога пры выкананні сельскагаспадарчых работ. 23. Запал, заўзятасць. 27. «Хлеб — знак любові і духоўнага багацця, \ З чым і жыве пад сонцам ...». З верша М. Курылы «Песня пра хлеб». 28. Насякомае-паразіт; некалі на трэці Спаса да ўсходу сонца праводзілі абрад іх выгнання з хаты. («Прышоў Спас, штоб не было ... у вас» (прык.). 30. Доўгі капец сіласу, бульбы. 31. Спаса памілеу нас, а ... прынясе нам хлеба чыстага (прык.). 32. Нізіннае месца.

Па вертыкалі: 1. Спажа — хлеба ... (прык.; Спажа — адна з назваў Прачыстае). 3. Плады, якія апалі ад ветру ці ў час навальніцы. 4. Красна поле снапамі, а ... — умалотам (прык.). 5. Рака ў Францыі. 6. Калі хлеба край, дык і пад елкай ... (прык.). 7. Пільнуй гаспадаркі — будзе хлеб, будучы і ... (прык.). 11. Магічныя словы, якія валодаюць гаючай або чароўнай сілай. 12. Невялікі літаратур-

ны твор. 15. Калі ... ёсць, мужыку не пост (прык.). 16. У каго чорна глыба, у таго і хлеба ... (прык.). 17. «Наш хлеб — жыцця аснова, \ Працяг і ...». З верша П. Панчанкі «Хлебныя словы». 21. Абоз перасяленцаў. 22. Тое, што і земляроб. 24. Мінерал з групы сілікатаў. 25. Сёння не пахмурна, а 26. Ластаўкі адлятаюць у ... Спасы, жоравы — да трэцяга Спаса (прык.). 29. Тэхнічная сельскагаспадарчая культура; паспявала да трэцяга Спаса, таму апошні называлі яшчэ не толькі арэхавым і хлебным, а і льяным.

ны твор. 15. Калі ... ёсць, мужыку не пост (прык.). 16. У каго чорна глыба, у таго і хлеба ... (прык.). 17. «Наш хлеб — жыцця аснова, \ Працяг і ...». З верша П. Панчанкі «Хлебныя словы». 21. Абоз перасяленцаў. 22. Тое, што і земляроб. 24. Мінерал з групы сілікатаў. 25. Сёння не пахмурна, а 26. Ластаўкі адлятаюць у ... Спасы, жоравы — да трэцяга Спаса (прык.). 29. Тэхнічная сельскагаспадарчая культура; паспявала да трэцяга Спаса, таму апошні называлі яшчэ не толькі арэхавым і хлебным, а і льяным.

паз. 25. Рона. 26. Тры. 29. Лён. 6а. 21. Табар. 22. Араты. 24. Та. 15. Бульба. 16. Скіды. 17. Барыць. Прачытае. 11. Замова. 12. Нарыс. Арад. 4. Гумно. 5. Лыра. 6. Рай. 7. Клон. 30. Буль. 31. Прачытае. 32. Арад. 23. Азарт. 27. Беларусь. 28. Куляк. 19. Абовя. 20. Апад. 21. Та. Арад. 13. Збожжавы. 14. Абовя. 18. Кадр. 9. Азімна. 10. Два. 2. За.

ПАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА,
АДКАЗЫ:
ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 1. Дзяжа. 2. Зямля. 3. Пярэбары. 4. Птушка. 5. Францыя. 6. Калі хлеба край, дык і пад елкай ... (прык.). 7. Пільнуй гаспадаркі — будзе хлеб, будучы і ... (прык.). 11. Магічныя словы, якія валодаюць гаючай або чароўнай сілай. 12. Невялікі літаратур-

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.10	20.10	14.00
Віцебск	5.57	20.03	14.06
Магілёў	6.00	20.01	14.01
Гомель	6.00	19.54	13.54
Гродна	6.25	20.25	14.00
Брэст	6.29	20.22	13.53

Месяц

Поўна 29 жніўня.
Месяц у сузор'і Вадалей.

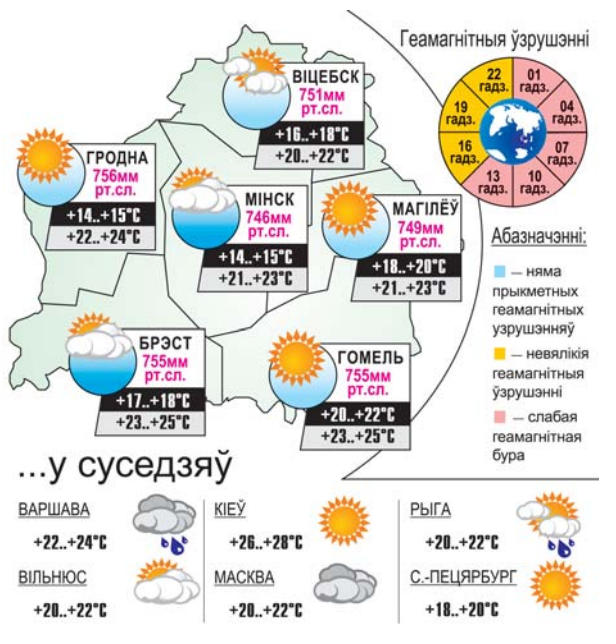
Імяніны

Пр. Аляксея, Аркадзя, Васіля, Мікалая, Уладзіміра, Фёдара. К. Монікі, Цэзара, Юзафа.

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Мужчына — мураваная сцяна, цвёрдая апора і несакрушальная ахова! Да таго часу, пакуль не ўбачыць на градусніку 37,5.

Муж — жонцы:
— О, прыйшла мае любімыя 50 кілаграмаў!
— Наогул ўва мне 56...
— Ну, значыць, я нешта ў табе неадлюбіваю.

Гуляў на камп'ютары ў рыбалку. Паставіў рэалістычнасць на максімум. У выніку дзве гадзіны тупа праседзеў перад экранам. Не бралася.

Суседка сустракае хлопчыка, які ідзе са школы:
— Як жыццё, Вовачка?

— Нармальна.
— А ў школе як?
— Нармальна.
— А здароўе як?
— Нармальна.
— Слухай, а ў тваім лексіконе ёсць іншыя словы, акрамя гэтага «нармальна»?
— Тага сказаў, што дарослым нельга казаць «Ідзі да чорта»...

Вось патлумачце мне. Чаму дарожная разметка, зробленая прафесіяналамі, ужо праз пару месяцаў амаль злазіць, а надпіс на той жа дарозе, зроблены нейкім дурнем аб тым, што ён любіць сваю адзіную, другі год трымаецца?..

сатира.ру

Даты Падзеі Людзі

28 ЖНІЎНЯ

1749 год — нарадзіўся Іаган Вольфганг Гётэ, нямецкі паэт, мысляр і прыродазнавец. Іаган рана пачаў чытаць, да сямі гадоў ужо ведаў лацінцу і грэчаскую мову. У 16 гадоў Гётэ адправіўся ў Лейпцыгскі ўніверсітэт на юрыдычны факультэт. Аднак вучоба на юрыста яго не цікавіла, ён захапіўся літаратурай і мастацтвам і неўзабаве з'ехаў дадому. Затым ён становіцца студэнтам Страсбургскага ўніверсітэта. Там, у сілу сваёй дапытлівасці, Гётэ захапляецца медыцынай, шмат чытае, вывучае прыродазнаўчыя навукі. У 1769 годзе юнак выдае першую кнігу сваіх вершаў. Неўзабаве ён становіцца адным з ідэолагаў літаратурнага руху «Бура і націск», які стаў папулярным у Германіі. Прыхільнікі руху лічылі галоўнай задачай аўтара стварэнне ў вобразе героя валявой, моцнай асобы. Разам з тым Гётэ быў не толькі вялікім пісьменнікам і паэтам, але і прыродазнаўцам. Ён быў выкананы шэраг работ па параўнальнай марфалогіі раслін і жывёл, па фізіцы, геалогіі і мінералогіі, медыцыне. Памёр ён 22 сакавіка 1832 года ў Веймары. Гётэ ўвайшоў у гісторыю як найбуйнейшы паэт і ўніверсальны геній нямецкай літаратуры.

1937 год — нарадзіўся (вёска Васілішкі, цяпер Шчучынскі раён) Іосіф Міхайлавіч Багдзевіч, беларускі вучоны ў галіне аграхіміі і радыёэкалогіі, акадэмік НАН Беларусі (2003), акадэмік Акадэміі аграрных навук Беларусі (1994), замежны член Украінскай акадэміі аграрных навук (2002), заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Беларусі (1997). Аўтар больш як 400 навуковых прац, у тым ліку 6 манаграфій, 29 аўтарскіх пасведчанняў на вынаходкі. Пад яго кіраўніцтвам ажыццёўлены комплекс мерапрыемстваў па павышэнні ўрадлівасці глеб і эфектыўнасці ўгнаенняў у краіне. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (2002).

1941 год — Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР выдаў указ «Аб перасяленні немцаў, якія пражываюць у раёнах Паволжа». Указ змяшчаў абвінавачанні насельніцтва савецкай Аўтаноміі немцаў Паволжа ў дапамозе «шматлікім шпіёнам і дыверсантам», якія нібыта былі засланы гітлераўцамі ў гэты рэгіён СССР. Сталінскае кіраўніцтва паставіла даручыць НКВС выселіць усіх паволжскіх немцаў у Сібір, Казахстан і Сярэдняю Азію. Дэпартацыя праходзіла з 3-га па 20 верасня 1941 года. Практычна ўся маёмасць перасяленцаў (дамы, жывёла і хатні скарб) былі канфіскаваны. Браць з сабой дазвалялася толькі тое, што можна было б перанесці ў руках. На новым месцы людзей часцяком выгужалі з эшалонаў у голы стэп. У першую ж зіму многія з іх (асабліва дзеці і старыя) загінулі ад голаду і холаду. Толькі ў 1964 годзе ў закрытым Указе Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР афіцыйна былі прызнаны неабгрунтаванымі ўсе абвінавачанні ў адрас савецкіх немцаў, пасля чаго павольна і непаспяшліва пачалося аднаўленне іх грамадзянскіх правоў. Яно зацягнулася на многія гады.

Было сказана

Якуб КОЛАС, народны паэт Беларусі:
«Без змагання і няўдач нічога не даецца на свеце».

ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

РЫБАЛОЎНЫ промысел заўсёды быў нядрэннай дапамогай селяніну. Каб забяспечыць добры ўлоў, у народным асяродку існаваў цэлы шэраг правілаў, парушэнне якіх было непажадана.

- ♦ Тыя, хто займаўся рыбалоўным промыслам, пільна сачылі, каб нікі на будучую сетку сукала менавіта цяжарная жанчына і менавіта пад поўню.
- ♦ Неабходна было абавязкова ссукаць некалькі нітак у дзень ушанавання святога Аляксея, чалавека Богага (30 сакавіка), які лічыўся ахоўнікам рыбакоў.
- ♦ Сеткі, як і ўсе астатнія рабалавецкія прылады, таксама майстравалі пад поўню, каб у іх заўсёды было поўна рыбы.
- ♦ Лічылася, што змайстравец «шчасліваю» вуду можна з алешыны, якая расце з мурашніка ці побач з ім.
- ♦ Як абярэг у сеткі клалі невялікі кавалак хлеба з чацвярговай соллю.
- ♦ На рыбалку ішлі пад'ёшы, бо лічылася, што пашанцуе толькі сытаму.
- ♦ Сустрэча перад рыбалкай з замужняй жанчынай ці святаром прадказвала няўдалы ўлоў.
- ♦ Лічылася, калі хадзіць на рыбалку ў адным і тым адзенні, не хваліцца ўловам і не расказваць аб тым, на што і як лавіў, то заўсёды будзеш з рыбай.
- ♦ Ніколі не лічыце спайманую рыбу — больш не зловіце ніводнай.
- ♦ Злавіўшы маленькую рыбку, яе неабходна было адпусціць са словамі: «Пашлі бацьку, пашлі матку, пашлі цётку!»
- ♦ Перад тым, як ісці на рыбалку, раілі паназіраць за станам месяца: «На маладзіку рыба бярэцца лепш за ўсё».
- ♦ У народным календары ёсць дзень, калі вялікім грахам лічылася есці і лавіць рыбу — 5 кастрычніка, у дзень ушанавання святога Іоны, — у памяць аб тым, як ён знаходзіўся ва чэраве кіта.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЯ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПІЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс), аддзелаў: пismaў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, 287 17 21, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zvyazda.by>;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by, (для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zvyazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.022. Індэкс 63850. Зак. № 3311.

Нумар падпісаны ў 19.30 27 жніўня 2015 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12